

South Stream kuopattiin – mitä nyt?

4.12.2014 • BOFIT-BLOGI • LAURA SOLANKO

Gazpromin pääjohtaja Aleksei Miller ilmoitti maanantaina 1.12., että yhtiö jättää South Stream putkihankkeen. South Stream oli monella tapaa Itämeren pohjassa kulkevan Nord Streamin sisarhanke. Se olisi tuonut venäläistä maakaasua Mustanmeren pohjaa kulkevaa putkea pitkin suoraan EU:n markkinoille. Putken oli määrä kulkea Bulgariaan, Serbian, Unkarin ja Kroatian kautta aina Itävaltaan ja Italiaan asti. Se olisi tarjonnut Kaakkois-Euroopan maille vaihtoehtoisen ja Ukrainasta riippumattoman kaasun toimituskanavan. Toimitusvarmuus olisi lisääntynyt, mutta riippuvuus venäläisestä maakaasusta ei olisi supistunut.

Putkea rakentava yhtiö on puoliksi Gazpromin ja puoliksi eurooppalaisten energiayhtiöiden ENIn, EDF:n sekä Wintershallin omistuksessa. Hankkeessa on ollut mukana myös mm. bulgarialaisia, unkarilaisia, serbialaisia ja itävaltalaisia energiayhtiöitä. Kauttakulkumaita lukuun ottamatta EU-maat ovat suhtautuneet hankkeeseen hyvin epäilevästi ja sen on sanottu olevan ristiriidassa kaasumarkkinasäädösten kanssa.

Nykyisessä tilanteessa Gazpromin ilmoitus putkihankkeen hautaamisesta on lähinnä tosiasioiden tunnustamista. Ensinnäkin globaalien kaasumarkkinoiden murros on tuonut Euroopankin markkinoille paljon uusia pelureita ja kiristynyt kilpailu on pakottanut putkikaasun tuottajat joustamaan mm. hinnoittelussa. Markkina ei enää vaikuta yhtä houkuttelevalta kuin ennen. Toiseksi EU:n kaasumarkkinasäädökset eivät hyväksy yhden tuottajan putkistoja eivätkä vertikaalisesti integroituja kaasuyhtiöitä. Suuriin putkihankkeisiin taas ei ryhdytä ilman takuuta kaasun toimittajasta. Nykyisillä säännöksillä yhtälö vaikuttaa mahdottomalta. Kolmanneksi, nykyisessä taloustilanteessa rahoituksen varmistaminen jätti-investoinnille olisi vaikeaa, vaikka EU:n ja USA:n rahoituspakotteet eivät suoraan Gazpromia koskaan. Gazpromille lienee nyt tärkeämpää suunnata investointinsa Kiinaan suuntautuvan Siperian voima -putken rakentamiseen.

Myös EU:n puolella on syytä tunnustaa tosiasiat. Kaupallisin perustein ei Kaakkois-Eurooppaan tule kaasuputkea. EU:n tuella suunniteltu Nabucco-

putkihanke menestyi vielä South Streamiakin huonommin, ja se kuopattiin kaikessa hiljaisuudessa noin vuosi sitten. Kuka sitten tulevaisuudessa investoi Euroopan kaasuinfrastruktureihin?

KIRJOITTAJA

Laura Solanko on BOFITin vanhempi neuvonantaja.

[Laura.Solanko\(at\)bof.fi](mailto:Laura.Solanko(at)bof.fi)

AVAINSANAT:

- [Ukraina](#)
- [Venäjä](#)